



# Marcel Proust Vereniging

---

## Manet van Montfrans : ‘Steltlopen door de tijd’

### Over de lezing

*Steltlopen door de tijd* bevat vijftien opstellen over twintigste-eeuwse Franse auteurs, bijeengebracht binnen het raamwerk van twee nauw met elkaar verbonden thema's, te weten *geheugen* en *geschiedenis*.

Twee wereldoorlogen, twee dekolonatieoorlogen en snelle economische ontwikkelingen hebben in Frankrijk geleid tot een ongekeerde cascade aan generatiebreuken. Naoorlogse schrijvers als Georges Perec, Patrick Modiano, Claude Simon en Jean Rouaud zijn allemaal sterk gericht op hun verhouding tot het verleden, dat van henzelf maar ook dat van voorgaande generaties. Hun pogingen om dat verleden weer tot leven te wekken dwingt hen tot voortdurende reflectie op de werking van het geheugen.

In een boek waarin de thematiek van het geheugen zo'n belangrijke rol speelt, mag en kan Proust natuurlijk niet ontbreken. Er wordt dan ook veelvuldig aan hem gerefereerd – in de titel, *Steltlopen door de tijd*, geïnspireerd door de mooie vergelijking aan het slot van de *Recherche* en in de hoofdstukken over de auteurs die overvloedig naar hem verwijzen, zoals Perec en Simon.

In haar lezing zal Manet van Montfrans enkele aspecten van Prousts opvattingen over het geheugen nader uitdiepen. De rol die Proust in de *Recherche* toekent aan de onwillekeurige herinnering bij het herbeleven van het verleden is overbekend. En ook het onderscheid dat hij maakt tussen het 'sociale ik' en het 'diepe ik'. Maar, zoals Edward Bizub (2006) en Luc Fraisse (2013) hebben laten zien, die ideeën worden een stuk inzichtelijker als ze worden teruggeplaatst in het intellectuele klimaat waarin ze zijn ontstaan.

### Over de spreker

Manet van Montfrans doceerde Europese en Franse Letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam. Sinds 2009 is zij als gastonderzoeker verbonden aan de leerstoelgroep Moderne Europese Letterkunde. Zij promoveerde in 1999 op het werk van Georges Perec, in 2003 publiceerde zij *Georges Perec, een gebruiksaanwijzing* (De Arbeiderspers) en in augustus 2014 een verzameling essays *Steltlopen door de tijd. Over geheugen en geschiedenis in de moderne Franse literatuur* (G.A. Van Oorschot).